

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

28 октомври 2010 година *

По дело C-508/08

с предмет иск за установяване на неизпълнение на задължения, предявен на основание член 226 ЕО на 20 ноември 2008 г.,

Европейска комисия, за която се явяват г-жа J. Aquilina и г-н K. Simonsson, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ищец,

срещу

Република Малта, за която се явяват г-н S. Camilleri, както и г-н L. Spiteri и г-н A. Fenech, в качеството на представители,

ответник,

* Език на производството: малтийски.

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: г-н J.N. Cunha Rodrigues, председател на състав, г-н Ал. Арабаджиев, г-н U. Lõhmus (докладчик), г-н А. Ó Caoimh и г-жа P. Lindh, съдии,

генерален адвокат: г-жа E. Sharpston,
секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 11 май 2010 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 1 юли 2010 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 С исковата си молба Комисията на Европейските общности иска от Съда да установи, че Република Малта не е изпълнила задълженията си по Регламент

(ЕИО) № 3577/92 на Съвета от 7 декември 1992 година относно прилагането на принципа за свободно предоставяне на услуги в областта на морския превоз в рамките на държавите членки (морски каботаж) (ОВ L 364, стр. 7; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 83), и по-специално по членове 1 и 4 от него, като на 16 април 2004 г. е сключила с предприятието Gozo Channel Co. Ltd (наричано по-нататък „GCCL“) договор, предоставящ изключителни права за извършването на обществена услуга, без преди това да е проведена процедура за възлагане на обществена поръчка.

Правна уредба

Акта за присъединяване

- 2 Член 2 от Акта относно условията на присъединяването към Европейския съюз на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз (ОВ L 236, 2003 г., стр. 33, наричан по-нататък „Актът за присъединяване“) предвижда:

„От датата на присъединяване разпоредбите на Учредителните договори и актовете, приети от институциите и от Европейската централна банка преди присъединяването, са задължителни за новите държави членки и се прилагат в тези държави при условията, предвидени в посочените договори и в настоящия акт.“

Регламент № 3577/92

- 3 Съгласно член 1, параграф 1 от Регламент № 3577/92:

„Считано от 1 януари 1993 г. свободното предоставяне на услуги в областта на морския превоз в рамките на дадена държава членка (морски каботаж) се прилага по отношение на собственици на кораби от Общността, чиито кораби са регистрирани във и плават под флага на дадена държава членка, при условие че тези кораби отговарят на всички условия за извършване на каботаж в тази държава членка, включително кораби, които са регистрирани в регистъра Eurog от момента на одобряване на този регистър от Съвета.“

- 4 Член 4, параграф 1 от същия регламент гласи:

„Държава членка може да сключва договори за обществени услуги с корабоплавателни дружества, които участват в редовни услуги до, от и между острови, или да им налага задължения за обществени услуга като условие за предоставяне на каботажни услуги.

Когато държава членка сключва договори за обществена услуга или налага задължения за обществена услуга, тя прави това на недискриминационна основа по отношение на всички собственици на кораби от Общността“.

Обстоятелства, предхождащи спора, и досъдебната процедура

- 5 В рамките на преговорите по присъединяването на Република Малта към Европейския съюз, на 26 октомври 2001 г. той приема Обща позиция (Конференция относно присъединяването към Европейския съюз — Малта — doc. 20766/01 CONF-M 80/01) относно преговорната глава, свързана с транспортната политика. Съгласно тази обща позиция „ЕС отбелязва, че до 30 юни 2002 г. Малта възнамерява да сключи договори, съдържащи изрични задължения за обществени услуги, както със Sea Malta Co. Ltd, така и с [GCCL], всеки от които със срок на действие от 5 години, както и че при прекратяване на тези договори ще се приложат процедурите за възлагане на обществени поръчки в съответствие с релевантните достижения на правото на Общността“.
- 6 С писмо от 7 март 2005 г. в отговор на искане за информация, отправено до нея от Комисията, Република Малта потвърждава, че на 16 април 2004 г. правителството е сключило с GCCL и Sea Malta Co. Ltd два договора, с които само на посочените дружества е възложено задължението за предоставяне на услуги в областта на морския превоз между островите Малта и Гозо, всеки от тях за срок от шест години.
- 7 При това положение Комисията решава да започне предвидената в член 226 ЕО процедура. В официално уведомително писмо от 10 април 2006 г. тази институция отбелязва, че посочените договори, които не са предшествани от процедура за възлагане на обществена поръчка, не са в съответствие с общностното право, тъй като, от една страна, не са сключени в рамките на недискриминационна процедура, и от друга страна, не е доказана нито необходимостта от тях, нито тяхната пропорционалност.
- 8 На 12 юни 2006 г. Република Малта отговаря на официалното уведомително писмо.

- 9 Тъй като не е удовлетворена от този отговор, на 15 декември 2006 г. Комисията издава мотивирано становище, в което твърди, че Република Малта не е изпълнила задълженията си по Регламент № 3577/92, и по-специално по членове 1 и 4 от него, като на 16 април 2004 г. е сключила с GCCL договор, предоставящ изключителни права за извършване на услугата морски превоз между островите Малта и Гозо, без преди това да е провела процедура за възлагане на обществена поръчка. Тя приканва тази държава членка да вземе необходимите мерки, за да се съобрази със становището в срок от два месеца, считано от датата на получаването му.

- 10 Република Малта отговаря на споменатото мотивирано становище с писмо от 15 юни 2008 г., в което уведомява Комисията, че е започнала подготовката за откриване на процедура за възлагане на обществена поръчка за извършване на услугата морски превоз между островите Малта и Гозо и тази процедура трябва да бъде осъществена най-късно до октомври 2008 г.

- 11 При тези условия Комисията предявява настоящия иск.

По иска

- 12 В подкрепа на иска си Комисията изтъква, че от една страна, от член 4, параграф 1, втора алинея от Регламент № 3577/92 следва, че сключването на договор за обществена услуга морски каботаж трябва да бъде предшествано от процедура за възлагане на обществена поръчка, проведена по недискриминационен начин и достъпна за всички в Общността, докато сключеният на 16 април 2004 г. между малтийското правителство и GCCL договор не е резултат от такава процедура.

- 13 От друга страна, според Комисията от Решение от 20 февруари 2001 г. по дело *Analiir* и др. (С-205/99, *Recueil*, стр. I-1271) следва, че даден договор за обществена услуга е съобразен с изискванията на Регламент № 3577/92 само ако може да бъде доказана реална нужда от обществена услуга. По отношение обаче на сключения с *GCCL* договор Република Малта не е доказала в достатъчна степен нито такава нужда, нито необходимостта и пропорционалността на такъв договор за изключителни права.
- 14 Основната защитна теза на Република Малта е, че Регламент № 3577/92 не се прилага към този договор, тъй като е сключен преди 1 май 2004 г., датата на нейното присъединяване към Съюза.
- 15 В писмената си реплика Комисията не оспорва, че към датата на подписването на спорния договор, а именно 16 април 2004 г., този регламент е неприложим за Република Малта. Тя обаче изтъква, че що се отнася до този договор, именно след 1 май 2004 г. тази държава членка не изпълнява задълженията си по посочения регламент. В съдебното заседание Комисията уточнява още, че неизпълнението на тези задължения се състои във факта, че Република Малта е оставила посочения договор в сила след датата на присъединяването си към Европейския съюз.
- 16 В това отношение следва да се напомни, че от член 38, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник на Съда и от съдебната практика относно тази разпоредба следва, че исковата молба или жалбата трябва да посочва предмета на спора и кратко изложение на правните основания, като това посочване трябва да е достатъчно ясно и точно, за да позволи на ответника да подготви защитата си, а на Съда — да упражни контрол. От това произтича, че съществените правни и фактически обстоятелства, на които искът или жалбата се основава, трябва да изпъкват по логичен и разбираем начин от текста на самата искова молба или жалба и че исканията в нея трябва да са формуирани по недвусмислен начин, за да не се произнесе Съдът *ultra petita* или да пропусне да се произнесе по някое твърдение за нарушение (вж. Решение от 21 февруари 2008 г. по дело *Комисия/Италия*, С-412/04, *Сборник*, стр. I-619, точка 103, както и Решение от

15 юни 2010 г. по дело Комисия/Испания, C-211/08, Сборник, стр. I-5267, точка 32 и цитираната съдебна практика).

- 17 В конкретния случай както от текста на мотивираното становище, така и от исканията в исковата молба на Комисията несъмнено следва, че твърдяното от последната неизпълнение на задълженията, които произтичат за Република Малта от Регламент № 3577/92, се състои във факта, че на 16 април 2004 г. е подписан спорният договор.
- 18 От това следва, че твърдението, че Република Малта не е спазила задълженията си по този регламент, считано от 1 май 2004 г., не съответства на исканията в исковата молба.
- 19 Поради това, след като разгледа неговата основателност, Съдът не би могъл да се произнесе по такова твърдение, без да се произнесе *ultra petita*.
- 20 Що се отнася до предмета на неизпълнението на задължения, както е изложен в исковата молба на Комисията, следва да се напомни, че както Комисията признава, съгласно член 2 от Акта за присъединяване за Република Малта Регламент № 3577/92 се прилага, считано от 1 май 2004 г., датата на присъединяването на тази държава към Съюза (вж. по аналогия Решение от 16 юли 2009 г. по дело *Nadadi*, C-168/08, Сборник, стр. I-6871, точка 26).
- 21 При тези условия, както посочва генералният адвокат в точка 57 от своето заключение, искът на Комисията може да бъде уважен само ако въпреки това Регламент № 3577/92 налага на Република Малта спазването на определени задължения преди тази дата. В контекста на настоящия спор в частност такива задължения биха означавали, че държавите са длъжни да се въздържат от

сключването на договор за обществена услуга по начин, който не съответства на членове 1 и 4 от Регламент № 3577/92 в периода преди този регламент да стане приложим за тях.

- 22 Следва обаче да се приеме, че правните основания, изтъкнати от Комисията в подкрепа на нейния иск, изобщо не се основават на евентуалното наличие на такива задължения. Тъкмо обратното, както се посочи в точка 15 от настоящото решение, Комисията уточнява както в писмената си реплика, така и в съдебното заседание, че според нея Република Малта не е изпълнила задълженията си по този регламент от 1 май 2004 г., датата, на която Регламент № 3577/92 влиза в сила за тази държава членка поради нейното присъединяване към Съюза.
- 23 Предвид горепосоченото и без да е необходимо произнасяне по останалите ответни правни основания, представени от Република Малта при условията на евентуалност, искът на Комисията следва да бъде отхвърлен.

По съдебните разноски

- 24 Съгласно член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Република Малта е направила искане за осъждане на Комисията и последната е загубила делото, тя следва да бъде осъдена да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) **Отхвърля иска.**

- 2) **Осъжда Европейската комисия да заплати съдебните разноски.**

Подписи